

<https://httpphilosophyofeducation.wordpress.com>

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญา (ตะวันตก-ตะวันออก)

ความหมายของปรัชญา

1. ความหมายของปรัชญาตามรูปศัพท์

ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษากรีกว่า “Philosophia” มาจากคำว่า

คำว่า “ปรัชญา” เป็นภาษาไทย ที่แปลมาจากภาษาอังกฤษว่า “Philosophy” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษากรีกว่า “Philosophia” มาจากคำว่า

Philo ซึ่งหมายถึง to love แปลว่า รัก

Sophia หมายถึง Wisdom แปลว่า ปัญญา ความฉลาด ความ
ปราดเปรื่อง

รวมความแล้ว หมายถึง love of Wisdom หรือความรักในความรู้

2. ความหมายของปรัชญาตามทัศนะของนักปรัชญา

วิลเลียม อี ฮอกกิง (William E. Hocking) ได้สรุปความหมายของปรัชญาไว้ว่า
ปรัชญาเป็นเรื่องของเหตุผลที่กว้างขวางออกไปเท่าที่จะเป็นไปได้ ปรัชญาเป็นเรื่องที่
ต้องรู้ว่าอะไรพิสูจน์ได้และพิสูจน์ไม่ได้ และปรัชญาเป็นเรื่องที่จะชี้ให้เห็นถึงขอบเขต
ของความรู้

จอร์จ เอฟ เนลเลอร์ (George F. Kneller) กล่าวว่า ปรัชญาคือ แนวคิดที่เชื่อว่าดีที่สุด ซึ่งจะได้จากการคิดวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งที่จะนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของบุคคล

คริสโตเฟอร์ เจ ลูคัส (Christophre J. Lucas) อธิบายว่า ปรัชญาคือทัศนคติของบุคคลต่อชีวิตและจักรวาล เป็นกลุ่มของปัญหาและทฤษฎีในการแก้ปัญหาเหล่านั้น และเป็นความพยายามที่จะหาคำตอบจากสิ่งทั้งหมด

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good) อธิบายว่า ปรัชญา คือศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์ในการที่จะจัดหมวดหมู่ของความรู้ เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการอธิบายข้อเท็จจริงต่างๆ ให้เข้าใจซึ่งศาสตร์เหล่านั้น ประกอบด้วย ตรรกวิทยา จริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ และศาสตร์ที่ว่าด้วยเรื่องความรู้ของมนุษย์

จ้านงค์ ทองประเสริฐ ได้ให้ความหมายของปรัชญาว่า ปรัชญา คือความคิดเห็นโดยที่ยังพิสูจน์ไม่ได้ แต่ถ้าพิสูจน์ได้ชัดเจนแน่นอนแล้วจะจัดว่าเป็นศาสตร์

ภิญโญ สาร ได้ให้ความหมายของปรัชญาว่า ปรัชญา คือศาสตร์ที่ว่าด้วยความรู้ทั้งปวงของมนุษย์ จึงเน้นที่ปรากฏการณ์ที่เป็นจริง สัจธรรม และสุนทรียภาพที่ประกอบด้วย ตรรกวิทยา ศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยมและพฤติกรรมของมนุษย์

ลักษณะของวิชาปรัชญา

ปรัชญา เป็นวิชาที่กว้างที่สุดและเกี่ยวข้องกับการค้นคว้าทุกอย่างของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการค้นคว้าทุกอย่างของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการค้นคว้าทางศีลธรรม วิทยาศาสตร์ ตรรกศาสตร์ ศาสนา ประวัติศาสตร์ หรือศิลปะก็ตาม เพราะวิชาการทั้งหลายนั้นย่อมจะแตกสาขาออกไปจากปรัชญาทั้งสิ้น

การกำเนิดปรัชญา

1.ปรัชญาสมัยโบราณ หรือยุคปรัชญากรีก อันเป็นยุคเริ่มต้นของปรัชญาตะวันตก บ่อเกิดของปรัชญาคือ ความประหลาดใจและความอยากรู้อยากเห็น

2.ปรัชญาสมัยกลาง เกิดจากการนำเอาปรัชญากรีกมาผสมผสานกับคำสอนในศาสนา นักคิดส่วนมากในยุคนี้เป็นนักบวชในคริสต์ศาสนาสำนักต่างๆ ซึ่งได้พยายามสร้างปรัชญาขึ้นมาเพื่อรับใช้และปกป้องศาสนา

3.ปรัชญาสมัยใหม่ เริ่มต้นจากการสงสัย เรเน เดการ์ต ผู้ให้กำเนิดปรัชญาสมัยใหม่ เริ่มคิดปรัชญาของเขาด้วยความสงสัย คือ เขาคิดว่าประสบการณ์การคิดหาเหตุผลล้วนเป็นสิ่งที่น่าสงสัย เขาถือว่าการสงสัยคือการคิด

4.ปรัชญาสมัยปัจจุบัน เกิดจากการวิจารณ์ปรัชญาสมัยปัจจุบันส่วนมากคัดค้านอภิปรัชญา แต่เน้นหนักในทางการวิเคราะห์ภาษา ในขณะเดียวกันก็มีความสงสัยไม่แน่ใจต่อการสร้างระบบปรัชญาด้วย ปรัชญาปัจจุบันเน้นการศึกษาเพื่อแสวงหาความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งในเรื่องของชีวิต ความหมาย และจุดมุ่งหมายปลายทางของชีวิตเป็นสำคัญ

ประโยชน์ของวิชาปรัชญา

1.ปรัชญาประโยชน์ต่อชีวิตมนุษย์ส่วนบุคคล การศึกษาวิชาปรัชญานั้นจะทำให้เราสามารถมองปัญหาต่างๆได้ดี ในขณะเดียวกันเราสามารถกำหนดแนวทางแห่งการดำเนินชีวิตของตนเองได้

2.ปรัชญามีประโยชน์ต่อมนุษย์ในการกำหนดพฤติกรรมต่อคนอื่นการศึกษาวิชาปรัชญาจะทำให้เราสามารถทราบเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลในสังคมได้ดี

3.ปรัชญามีประโยชน์ต่อชีวิตในสังคม การศึกษาวิชาปรัชญาจะทำให้เราเข้าใจความสัมพันธ์ต่างๆทางสังคมได้ดี เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม วิชาปรัชญาจะบอกถึงหน้าที่ที่มนุษย์ในสังคมพึงกระทำต่อกัน

4.ปรัชญามีประโยชน์ต่อการเมือง การศึกษาวิชาปรัชญาโดยเฉพาะปรัชญาทางการเมืองจะทำให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบการปกครองต่างๆได้ดีและสามารถกำหนดแนวทางของการมีส่วนร่วมในด้านการเมืองของตน

5.ปรัชญามีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ เราทุกคนต้องจะหารายได้เพื่อเลี้ยงชีพของตนเอง การศึกษาวิชาปรัชญาจะทำให้เรากำหนดแนวทางได้ว่าเราทำงานที่มีลักษณะอย่างไร และหารายได้อย่างไรจึงจะมีความสุข

6.ปรัชญามีประโยชน์ต่อวัฒนธรรม ปรัชญาของนักปรัชญาเมธีชาติหนึ่งๆ ย่อมจะเป็นข้อบ่งชี้ถึงความเจริญก้าวหน้าทางวัฒนธรรมองชาตินั้นๆด้วยปรัชญาจึงมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมในทุกๆด้าน

7.ปรัชญามีประโยชน์ต่อการศึกษาและเกิดวิชาความรู้ การศึกษาวิชาปรัชญา นอกจากจะทำให้เราเข้าใจถึงเนื้อหาของปรัชญานั้นๆ แล้วยังทำให้เราเกิดความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ต่างๆ ไว้ในตัวปรัชญาเอง

มีผู้กล่าวว่า “ ถ้าไม่มีปรัชญาแล้วศาสตร์อื่นๆ ก็เกิดขึ้นไม่ได้ ”

ขอบข่ายของปรัชญา

วิชาปรัชญาเป็นวิชาที่มีขอบข่ายกว้างขวางมากได้มีผู้รู้และผู้ศึกษาปรัชญาอย่างลึกซึ้งได้กำหนดขอบข่ายของปรัชญาไว้หลายชนิด และแตกต่างกันออกไป ในสมัยปัจจุบัน ปรัชญาตะวันตกแบ่งออกเป็นสาขาใหญ่ๆ 5 ด้วยกัน คือ

1. **อภิปรัชญา (Metaphysics)** ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวข้องกับปัญหาทั่วไปในเรื่องสัจธรรม มนุษย์ โลก และพระเจ้า อภิปรัชญานั้นศึกษา 3 ด้าน ดังนี้

อภิปรัชญาว่าด้วยธรรมชาติ เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสสาร กาล อวกาศ ชีวิต วิวัฒนาการ ระบบจักรกลของเอกภพและความเป็นเหตุเป็นผล

อภิปรัชญาว่าด้วยจิตวิญญาณ เป็นการศึกษาสืบค้นถึงกำเนิด วิญญาณ จุดหมายปลายทาง และความสัมพันธ์ระหว่างกายกับจิตวิญญาณ

อภิปรัชญาว่าด้วยพระเจ้า ศึกษาถึงธรรมชาติ และคุณลักษณะของพระเจ้า ความสัมพันธ์ระหว่าง พระเจ้ากับวิญญาณทั้งปวง

นอกจากนี้อภิปรัชญายังถูกเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ภาววิทยา(Ontology)ทฤษฎีที่ว่าด้วยความมีอยู่ พยายามสืบค้นหาความมีอยู่จริงของสรรพสิ่ง

2. **ญาณวิทยา (Epistemology)** หรือศาสตร์ที่ว่าด้วยความรู้ ศึกษาค้นคว้าถึงธรรมชาติแห่งความรู้ของมนุษย์ ความรู้ของมนุษย์เกิดขึ้นได้อย่างไร และความรู้นี้จะสามารถเข้าถึงสัจธรรมหรือไม่

3. **ตรรกศาสตร์ (Logic)** ศึกษาเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการใช้เหตุผลที่สมบูรณ์ และปัญหาอื่นๆที่สามารถสรุปได้ด้วยเหตุผล

4.จริยศาสตร์ (Ethics) ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาทางศีลธรรมหามาตรฐานในการตัดสินความถูกและผิดซึ่งเกี่ยวกับความประพฤติของมนุษย์และจุดมุ่งหมายอันประเสริฐสุดของชีวิตและศึกษาปัญหาสำคัญอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับระบบศีลธรรม เช่น ระบบศีลธรรมเป็นอย่างไร เป็นต้น

5. สุนทรียศาสตร์ (Aesthetics) ศาสตร์ว่าด้วยปัญหาเกี่ยวกับความงามและการตัดสินคุณค่าของความงามความงามเกิดจากจิตหรือเกิดจากวัตถุ

นอกจากนั้นเราเรียกทฤษฎีที่ว่าด้วยคุณค่าว่า “คุณวิทยา” หรือ “อรรถศาสตร์” (Axiology) ซึ่งเป็นศาสตร์ที่แยกไปกล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับคุณค่า (Values) และการตัดสินใจคุณค่า

วิวัฒนาการของปรัชญา

ปรัชญาตะวันตก

1.ปรัชญาจีน

หลักของปรัชญาจีนแต่เดิมนั้นบูชาเทพเจ้า ต่อมาเมื่อประชากรจำนวนมากขึ้น เกิดปัญหาการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น ทำให้เกิดนักคิดขึ้นมาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาสังคม ได้แก่

ลัทธิขงจื๊อ เน้นความมีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการปกครองที่ดีของสังคม แต่ก็ยังมีความเคร่งครัดจนเกินไป ซึ่งการเกิดลัทธินี้ก็เพื่อให้ประชาชนทั้งหมดอยู่กันอย่างสงบสุข

ลัทธิเต๋า เน้นความเป็นธรรมชาติ ความเป็นจริง ละวางตัวตน ของฉัน การนิ่ง สงบ การปกครองไม่ต้องใช้กฎหมาย ถือว่าการบังคับจะทำให้เกิดความเสื่อมทางจริยธรรม

2.ปรัชญาเซน หมายรวมถึง ผู้ชนะ ความใคร่ ความเกลียด การบรรลุความหลุดพ้น เชนยอมรับแหล่งการเกิดความรู้จาก 3 แหล่งคือ ประจักษ์ อนุมาน และ ศัพทประमाण เป็นการส่งผ่านลัทธิหรือความเชื่อ นำไปสู่สิ่งที่เขาเรียกกันว่า Satori ความสงบของจิตใจ หรือความหลุดพ้น

3.ศาสนาฮินดู เป็นเทวนิยมการนับถือพระเจ้า เริ่มต้นมาจากการพยายามอธิบายสิ่งที่เป็นไปจากการเกิดเหตุการณ์ทางธรรมชาติ โดยการบูชาสิ่งที่เป็นสมมุติ คือการเคารพนับถือพระเจ้า ที่ทำให้เกิด ทำให้ทำลาย และการปกป้อง โดยหาพิธีกรรมต่างมาบวงสรวงพระเจ้าอันได้แก่ พระพรหมเป็นพระผู้สร้าง พระศิวะเป็นผู้ทำลาย และพระวิษณุหรือพระนารายณ์เป็นผู้ปกป้อง

นักปรัชญาที่สำคัญของตะวันออก

เล่าจื๊อ

เป็นนักปราชญ์ที่มีชื่อเสียงชาวจีนที่สุดท่านหนึ่ง เล่าจื๊อได้เขียนตำราอันเป็นแบบแผนในทางเต๋า นั่นคือ “เต๋าเต็กเก็ง” ซึ่งเป็นผลงานทางลัทธิเต๋าที่ยังคงตกทอดมาถึงยุคปัจจุบันนี้

มีแนวคิดในการดำเนินชีวิตที่เน้นความเป็นธรรมชาติ ความเป็นจริง ละวางตัวฉัน ของฉัน การนิ่ง สงบ การปกครองไม่ต้องใช้กฎหมาย

ชื่อหมาเขียน

เป็นนักประวัติศาสตร์และนักประพันธ์วรรณคดีในสมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันตกของจีน เมื่อกว่า 2 พันปีก่อน บิดาของเขาเป็นขุนนาง ทำหน้าที่บันทึกประวัติศาสตร์ในราชสำนักอื่น ว่ากันว่าชื่อหมาเขียนเป็น คนช่างคิดตั้งแต่เด็ก เขามักจะมีความคิดเห็นที่เป็นตัวของตัวเอง เกี่ยวกับบุคคลและเหตุการณ์สำคัญสมัยก่อนในตำนานต่างๆ

ปรัชญาตะวันตก

ปรัชญาตะวันตก หมายถึง แนวความคิด หลักการ ความรู้ทางปรัชญาที่เกิดขึ้นในซีกโลกตะวันตกทั้งหมด ซึ่งนักปรัชญาเมธีเชื้อชาตินั้นๆ ทางซีกโลกตะวันตกได้คิดค้นขึ้น

ปรัชญาตะวันตกแบ่งยุค ได้ดังนี้

- 1.ปรัชญาตะวันตกยุคโบราณ
- 2.ปรัชญาตะวันตกยุคกลาง

3.ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่

4.ปรัชญาตะวันตกสมัยปัจจุบัน

นักปรัชญาสำคัญตะวันตก

ธาลีส (Thales)

ได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาของปรัชญาตะวันตก ธาลีสเป็นคนแรกที่คำนวณหาความสูงของพีระมิดในอียิปต์โดยใช้เงา

ทฤษฎีของธาลีส

น้ำเป็นสิ่งที่เห็นได้ จับต้องได้ แต่เป็นอนันต์หรือไม่มีค่าจำกัด ไม่ใช่วิทยาศาสตร์ ขึ้นกับการสังเกตและการทดลองและผลิตผลลัพธ์ ปรัชญาขึ้นกับเหตุผลและไม่ผลิตผลลัพธ์

เพลโต (Plato)

(ประมาณปี 427-347 ก่อนสากลศักราช) เป็นนักปรัชญากรีก

แนวความคิดของเพลโต จะมีความเชื่อมั่นในเรื่องคุณธรรม และจริยธรรมเหมือนโสกราตีส ช่วงวัยกลางคน เพลโตเขียนมหาคัมภีร์ทางรัฐศาสตร์ชื่อ “The Republic” หรือ “อุดมรัฐ” (อุ-ตะ-มะ-รัต) หรือรัฐในอุดมคติ คือลักษณะของรัฐที่ดีที่จะทำให้คนมีความสุข ซึ่งเพลโตต้องการให้มีขึ้น

อดัม สมิธ

เป็นชาวสก็อตแลนด์ เป็นเจ้าของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ลัทธินิยม ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งเศรษฐศาสตร์ ทฤษฎีของสมิธมีผลกระทบต่อยุโรป ทำให้ยุโรปเข้าสู่ระบบการค้าเสรีนิยม ผลงานต่างๆ เช่น ทฤษฎีว่าด้วยศีลธรรมเร้าอารมณ์ ความมั่งคั่งเกิดจากการค้าเสรี

ปรัชญาการศึกษา

กุมภาพันธ์ 26, 2019

ปรัชญาประยุกต์ที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

Published by kanjanapa019

ชื่อ นางสาวกาญจนาภา นามสกุล เพชรา ชื่อเล่น ฝน รหัสนักศึกษา 6181113019
กำลังศึกษาอยู่คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย กลุ่มเรียน 01 E-mail
Kanjnapa1708@gmail.com

ความหมายของปรัชญา

1. ความหมายของปรัชญาตามรูปศัพท์

ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษากรีกว่า “Philosophia” มาจากคำว่า

คำว่า “ปรัชญา” เป็นภาษาไทย ที่แปลมาจากภาษาอังกฤษ
ว่า “Philosophy” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษากรีกว่า “Philosophia” มาจาก
คำว่า

Philo ซึ่งหมายถึง to love แปลว่า รัก
Sophia หมายถึง Wisdom แปลว่า ปัญญา ความฉลาด ความ
ปราดเปรื่อง
รวมความแล้ว หมายถึง love of Wis dom หรือความรักในความรู้

2. ความหมายของปรัชญาตามทัศนะของนักปรัชญา

วิลเลียม อี ฮอกกิง (William E. Hocking) ได้สรุปความหมายของปรัชญาไว้ว่า ปรัชญาเป็นเรื่องของเหตุผลที่กว้างขวางออกไปเท่าที่จะเป็นไปได้ ปรัชญาเป็นเรื่องที่ต้องรู้ว่าอะไรพิสูจน์ได้และพิสูจน์ไม่ได้ และปรัชญาเป็นเรื่องที่จะชี้ให้เห็นถึงขอบเขตของความรู้

จอร์จ เอฟ เนลเลอร์ (George F. Kneller) กล่าวว่า ปรัชญาคือ แนวคิดที่เชื่อว่าดีที่สุด ซึ่งจะได้จากการคิดวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งที่จะนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของบุคคล

คริสโตเฟอร์ เจ ลูกัส (Christophre J. Lucas) อธิบายว่า ปรัชญาคือทัศนคติของบุคคลต่อชีวิตและจักรวาล เป็นกลุ่มของปัญหาและทฤษฎีในการแก้ปัญหาเหล่านั้น และเป็นความพยายามที่จะหาคำตอบจากสิ่งทั้งหมด

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good) อธิบายว่า ปรัชญา คือศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์ในการที่จะจัดหมวดหมู่ของความรู้ เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการอธิบายข้อเท็จจริงต่างๆ ให้เข้าใจซึ่งศาสตร์เหล่านั้น ประกอบด้วย ตรรกวิทยา จริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ และศาสตร์ที่ว่าด้วยเรื่องความรู้ของมนุษย์

จ้านงค์ ทองประเสริฐ ได้ให้ความหมายของปรัชญาว่า ปรัชญา คือความคิดเห็นโดยที่ยังพิสูจน์ไม่ได้ แต่ถ้าพิสูจน์ได้ชัดเจนแน่นอนแล้วจะจัดว่าเป็นศาสตร์

ภิญโญ สาร ได้ให้ความหมายของปรัชญาว่า ปรัชญา คือศาสตร์ที่ว่าด้วยความรู้ทั้งปวงของมนุษย์ จึงเน้นที่ปรากฏการณ์ที่เป็นจริง สัจธรรม และสุนทรียภาพที่ประกอบด้วย ตรรกวิทยา ศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยมและพฤติกรรมของมนุษย์

ลักษณะของวิชาปรัชญา

ปรัชญา เป็นวิชาที่กว้างที่สุดและเกี่ยวข้องกับการค้นคว้าทุกอย่างของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการค้นคว้าทุกอย่างของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการค้นคว้าทางศีลธรรม วิทยาศาสตร์ ตรรกศาสตร์ ศาสนา ประวัติศาสตร์ หรือศิลปะก็ตาม เพราะวิชาการทั้งหลายนั้นย่อมจะแตกสาขาออกไปจากปรัชญาทั้งสิ้น

การกำเนิดปรัชญา

- 1.ปรัชญาสมัยโบราณ** หรือยุคปรัชญากรีก อันเป็นยุคเริ่มต้นของปรัชญาตะวันตก บ่อเกิดของปรัชญาคือ ความประหลาดใจและความอยากรู้อยากเห็น
- 2.ปรัชญาสมัยกลาง** เกิดจากการนำเอาปรัชญากรีกมาผสมผสานกับคำสอนในศาสนา นักคิดส่วนมากในยุคนี้เป็นนักบวชในคริสต์ศาสนาสำนักต่างๆ ซึ่งได้พยายามสร้างปรัชญาขึ้นมาเพื่อรับใช้และปกป้องศาสนา
- 3.ปรัชญาสมัยใหม่** เริ่มต้นจากการสงสัย **เรเน เดการ์ต** ผู้ให้กำเนิดปรัชญาสมัยใหม่ เริ่มคิดปรัชญาของเขาด้วยความสงสัย คือ เขาคิดว่าประสบการณ์การคิดหาเหตุผลล้วนเป็นสิ่งที่น่าสงสัย เขาถือว่าการสงสัยคือการคิด
- 4.ปรัชญาสมัยปัจจุบัน** เกิดจากการวิจารณ์ปรัชญาสมัยปัจจุบันส่วนมากคัดค้านอภิปรัชญา แต่เน้นหนักในทางการวิเคราะห์ภาษา ในขณะเดียวกันมีความสงสัยไม่แน่ใจต่อการสร้างระบบปรัชญาด้วย ปรัชญาปัจจุบันเน้นการศึกษาเพื่อแสวงหา

ความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งในเรื่องของชีวิต ความหมาย และจุดมุ่งหมายปลายทางของชีวิตเป็นสำคัญ

ประโยชน์ของวิชาปรัชญา

- 1.ปรัชญาประโยชน์ต่อชีวิตมนุษย์ส่วนบุคคล** การศึกษาวิชาปรัชญานั้นจะทำให้เราสามารถมองปัญหาต่างๆได้ดี ในขณะที่เดียวกันเราสามารถกำหนดแนวทางแห่งการดำเนินชีวิตของตนเองได้
- 2.ปรัชญามีประโยชน์ต่อมนุษย์ในการกำหนดพฤติกรรมต่อคนอื่น** การศึกษาวิชาปรัชญาจะทำให้เราสามารถทราบเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลในสังคมได้ดี
- 3.ปรัชญามีประโยชน์ต่อชีวิตในสังคม** การศึกษาวิชาปรัชญาจะทำให้เราเข้าใจความสัมพันธ์ต่างๆทางสังคมได้ดี เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม วิชาปรัชญาจะบอกถึงหน้าที่ที่มนุษย์ในสังคมพึงกระทำต่อกัน
- 4.ปรัชญามีประโยชน์ต่อการเมือง** การศึกษาวิชาปรัชญาโดยเฉพาะปรัชญาทางการเมืองจะทำให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบการปกครองต่างๆได้ดีและสามารถกำหนดแนวทางของการมีส่วนร่วมในด้านการเมืองของตน
- 5.ปรัชญามีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ** เราทุกคนต้องจะหารายได้เพื่อเลี้ยงชีพของตนเอง การศึกษาวิชาปรัชญาจะทำให้เรากำหนดแนวทางได้ว่าเราทำงานที่มีลักษณะอย่างไร และหารายได้อย่างไรจึงจะมีความสุข
- 6.ปรัชญามีประโยชน์ต่อวัฒนธรรม** ปรัชญาของนักปรัชญาเมธีชาติหนึ่งๆ ย่อมจะเป็นข้อบ่งชี้ถึงความเจริญก้าวหน้าทางวัฒนธรรมองชาตินั้นๆด้วยปรัชญาจึงมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมในทุกๆด้าน

7. ปรัชญามีประโยชน์ต่อการศึกษาและเกิดวิชาความรู้ การศึกษาวิชาปรัชญานอกจากจะทำให้เราเข้าใจถึงเนื้อหาของปรัชญานั้นๆ แล้วยังทำให้เราเกิดความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ต่างๆ ไว้ในตัวปรัชญาเอง

มีผู้กล่าวว่า “ ถ้าไม่มีปรัชญาแล้วศาสตร์อื่นๆ ก็เกิดขึ้นไม่ได้ ”

ขอบข่ายของปรัชญา

วิชาปรัชญาเป็นวิชาที่มีขอบข่ายกว้างขวางมากได้มีผู้รู้และผู้ศึกษาปรัชญาอย่างลึกซึ้งได้กำหนดขอบข่ายของปรัชญาไว้หลายชนิด และแตกต่างกันออกไป ในสมัยปัจจุบัน ปรัชญาตะวันตกแบ่งออกเป็นสาขาใหญ่ๆ 5 ด้วยกัน คือ

1. อภิปรัชญา (Metaphysics) ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวข้องกับปัญหาทั่วไปในเรื่องสัจธรรม มนุษย์ โลก และพระเจ้า อภิปรัชญานั้นศึกษา 3 ด้าน ดังนี้

- อภิปรัชญาว่าด้วยธรรมชาติ เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสสาร กาล อวกาศ ชีวิต วิวัฒนาการ ระบบจักรกลของเอกภพและความเป็นเหตุเป็นผล
- อภิปรัชญาด้วยจิตวิญญาณ เป็นการศึกษาสืบค้นถึงกำเนิด วิญญาณ จุดหมายปลายทาง และความสัมพันธ์ระหว่างกายกับจิตวิญญาณ
- อภิปรัชญาว่าด้วยพระเจ้า ศึกษาถึงธรรมชาติ และคุณลักษณะของพระเจ้า ความสัมพันธ์ระหว่าง พระเจ้ากับวิญญาณทั้งปวง

นอกจากนี้อภิปรัชญายังถูกเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ภาววิทยา(Ontology)ทฤษฎีที่ว่าด้วยความมีอยู่ พยายามสืบค้นหาความมีอยู่จริงของสรรพสิ่ง

2. ญาณวิทยา (Epistemology) หรือศาสตร์ที่ว่าด้วยความรู้ ศึกษาค้นคว้าถึงธรรมชาติแห่งความรู้ของมนุษย์ ความรู้ของมนุษย์เกิดขึ้นได้อย่างไร และความรู้นี้จะสามารถเข้าถึงสัจธรรมหรือไม่

3. ตรรกศาสตร์ (Logic) ศึกษาเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการใช้เหตุผลที่สมบูรณ์ และปัญหาอื่นๆที่สามารถสรุปได้ด้วยเหตุผล

4. จริยศาสตร์ (Ethics) ศึกษาคุณค่าเกี่ยวกับปัญหาทางศีลธรรมหามาตรฐานในการตัดสินความถูกและผิดซึ่งเกี่ยวกับความประพฤติของมนุษย์และจุดมุ่งหมายอันประเสริฐสุดของชีวิตและศึกษาปัญหาสำคัญอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับระบบศีลธรรม เช่น ระบบศีลธรรมเป็นอย่างไร เป็นต้น

5. สุนทรียศาสตร์ (Aesthetics) ศาสตร์ว่าด้วยปัญหาเกี่ยวกับความงามและการตัดสินคุณค่าของความงามความงามเกิดจากจิตหรือเกิดจากวัตถุ

นอกจากนั้นเราเรียกทฤษฎีที่ว่าด้วยคุณค่าว่า “คุณวิทยา” หรือ “อรรถศาสตร์” (Axiology) ซึ่งเป็นศาสตร์ที่แยกไปกล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับคุณค่า (Values) และการตัดสินใจคุณค่า

วิวัฒนาการของปรัชญา

ปรัชญาตะวันตก

1. ปรัชญาจีน

หลักของปรัชญาจีนแต่เดิมนั้นบูชาเทพเจ้า ต่อมาเมื่อประชากรจำนวนมากขึ้น เกิดปัญหาการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น ทำให้เกิดนักคิดขึ้นมาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาสังคม ได้แก่

- **ลัทธิขงจื้อ** เน้นความมีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการปกครองที่ดีของสังคม แต่ก็ยังมีความเคร่งครัดจนเกินไป ซึ่งการเกิดลัทธินี้ก็เพื่อให้ประชาชนทั้งหมดอยู่กันอย่างสงบสุข

- **ลัทธิเต๋า** เน้นความเป็นธรรมชาติ ความเป็นจริง ละวางตัวฉัน ของฉัน การนิ่งสงบ การปกครองไม่ต้องใช้กฎหมาย ถือว่าการบังคับจะทำให้เกิดความเสื่อมทางจริยธรรม

•

2.ปรัชญาเซน หมายรวมถึง ผู้ชนะ ความใคร่ ความเกลียด การบรรลุความหลุดพ้น เซนยอมรับแหล่งการเกิดความรู้จาก 3 แหล่งคือ ประจักษ์ อนุมาน และ ศัพทประมาณ เป็นการส่งผ่านลัทธิหรือความเชื่อ นำไปสู่สิ่งที่เขาเรียกกันว่า Satori ความสงบของจิตใจ หรือความหลุดพ้น

3.ศาสนาฮินดู เป็นเทวนิยมการนับถือพระเจ้า เริ่มต้นมาจากการพยายามอธิบายสิ่งที่นำไปจากการเกิดเหตุการณ์ทางธรรมชาติ โดยการบูชาสิ่งที่ประสมมุติ คือการเคารพนับถือพระเจ้า ที่ทำให้เกิด ทำให้ทำลาย และการปกป้อง โดยหาพิธีกรรมต่างมาบวงสรวงพระเจ้าอันได้แก่ พระพรหมเป็นพระผู้สร้าง พระศิวะเป็นผู้ทำลาย และพระวิษณุหรือพระนารายณ์เป็นผู้ปกป้อง

นักปรัชญาที่สำคัญของตะวันออก

เล่าจื๊อ

เป็นนักปราชญ์ที่มีชื่อเสียงชาวจีนที่สุดท่านหนึ่ง เล่าจื๊อได้เขียนตำราอันเป็นแบบแผนในทางเต๋า นั่นคือ “เต๋าเต็กเก็ง ซึ่งเป็นผลงานทางลัทธิเต๋าที่ยังคงตกทอดมาถึงยุคปัจจุบันนี้

มีแนวคิดในการดำเนินชีวิตที่เน้นความเป็นธรรมชาติ ความเป็นจริง ละวางตัวฉัน ของฉัน การนิ่งสงบ การปกครองไม่ต้องใช้กฎหมาย

ซือหม่าเชียน

เป็นนักประวัติศาสตร์และนักประพันธ์วรรณคดีในสมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันตกของจีน
เมื่อกว่า 2 พันปีก่อน บิดาของเขาเป็นขุนนาง ทำหน้าที่บันทึกประวัติศาสตร์ในราช
สำนักอื่น ว่ากันว่าชื่อหมาเขียนเป็น คนช่างคิดตั้งแต่เด็ก เขามักจะมีความคิดเห็นที่
เป็นตัวของตัวเอง เกี่ยวกับบุคคลและเหตุการณ์สำคัญสมัยก่อนในตำนานต่างๆ

ปรัชญาตะวันตก

ปรัชญาตะวันตก หมายถึง แนวความคิด หลักการ ความรู้ทางปรัชญาที่เกิดขึ้นในซีก
โลกตะวันตกทั้งหมด ซึ่งนักปรัชญาเมธีเชื้อชาตินั้นๆ ทางซีกโลกตะวันตกได้คิดค้น
ขึ้น

ปรัชญาตะวันตกแบ่งยุค ได้ดังนี้

- 1.ปรัชญาตะวันตกยุคโบราณ
- 2.ปรัชญาตะวันตกยุคกลาง
- 3.ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่
- 4.ปรัชญาตะวันตกสมัยปัจจุบัน

นักปรัชญาสำคัญตะวันตก

ธาลีส (Thales)

ได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาของปรัชญาตะวันตก ธาลีสเป็นคนแรกที่คำนวณหา
ความสูงของพีระมิดในอียิปต์โดยใช้เงา

ทฤษฎีของธาลีส

น้ำเป็นสิ่งที่เห็นได้ จับต้องได้ แต่เป็นอนันต์หรือไม่มีค่าจำกัด ไม่ใช่วิทยาศาสตร์ ขึ้นกับการสังเกตและการทดลองและผลิตผลลัพธ์ ปรัชญาขึ้นกับเหตุผลและไม่ผลิตผลลัพธ์

เพลโต (Plato)

(ประมาณปี 427-347 ก่อนสากลศักราช) เป็นนักปรัชญากรีก

แนวความคิดของเพลโต จะมีความเชื่อมั่นในเรื่องคุณธรรม และจริยธรรมเหมือนโสกราตีส ช่วงวัยกลางคน เพลโตเขียนมหาคัมภีร์ทางรัฐศาสตร์ชื่อ “The Republic” หรือ “อุดมรัฐ” (อุ-ตะ-มะ-รัต) หรือรัฐในอุดมคติ คือลักษณะของรัฐที่ดีที่จะทำให้คนมีความสุข ซึ่งเพลโตต้องการให้มีขึ้น

อดัม สมิธ

เป็นชาวสก๊อตแลนด์ เป็นเจ้าของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ลัทธินิยม ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งเศรษฐศาสตร์ ทฤษฎีของสมิธมีผลกระทบต่อยุโรป ทำให้ยุโรปเข้าสู่ระบบการค้าเสรีนิยม ผลงานต่างๆ เช่น ทฤษฎีว่าด้วยศีลธรรมเร้าอารมณ์ ความมั่งคั่งเกิดจากการค้าเสรี

ที่มาของข้อมูล

[ปรัชญาการศึกษา](#) กุมภาพันธ์ 26, 2019

[ปรัชญาประยุกต์ ที่นำมาใช้ในการจัด การเรียนการสอน](#) มีนาคม 12,

[ปรัชญาประยุกต์ที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร](#) มีนาคม 5, 2019

Published by kanjanapa019

ชื่อ นางสาวกาญจนาภา นามสกุล เพชรา ชื่อเล่น ฝน รหัสนักศึกษา 6181113019

กำลังศึกษาอยู่คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย กลุ่มเรียน 01 E-mail

Kanjanapa1708@gmail.com ดูเรื่องทั้งหมดโดย [kanjanapa019](#)